

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Květoslavy Palonciové a soudců JUDr. Ivana Slivky a JUDr. Renáty Zimové ve věci žalobkyně **Mgr. V. J.** nar. **██████████** bytem **██████████** zastoupené JUDr. Václavem Vlčkem, advokátem v Praze 8, Sokolovská 22, proti žalované České republice – **Ministerstvu spravedlnosti** se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, k odvolání žalobkyně i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 30. června 2011, č.j. 41 C 213/2010 – 100,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku zamítajícím žalobu do částky 5 000 000 Kč s úrokem z prodlení od 13.2.2009 do zaplacení (část výroku II.) **p o t v r z u j e**, ve výrocích o uložení povinnosti žalované zaslat žalobkyni omluvný dopis a zveřejnit omluvu v **██████████**, **██████████** a **██████████** (výroky III. a IV.) se rozsudek soudu I. stupně **m ě n í** tak, že ohledně těchto nároků se žaloba **z a m í t á**; ve zbývajícím rozsahu o věci samé (výrok I. a část výroku II.) a ve výroku o nákladech řízení (V.) se rozsudek soudu I. stupně **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Shora označeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované zaplatit žalobkyni do patnácti dnů od právní moci rozsudku **██████████** Kč s úrokem z prodlení od 14.8.2009 do zaplacení (výrokem I.), zamítl žalobu co do částky 102 520 Kč s úrokem z prodlení v zákonné výši od 13.2.2009 do zaplacení, dále co do částky 5 000 000 Kč s úrokem z prodlení v zákonné výši od 13.8.2009 do zaplacení a co do úroku z prodlení v zákonné výši z částky **██████████** Kč od 13.2.2009 do 13.8.2009 (výrokem II.). Dalšími rozsudečnými výroky

soud I. stupně uložil žalované zaslat žalobkyni do 15 dnů od právní moci rozsudku písemnou omluvu v tam uvedeném znění (srovnej výrok III.) a ve stejné lhůtě jí uložil zveřejnit v [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] omluvu v tam uvedeném znění (srovnej výrok IV.). Konečně soud I. stupně uložil žalované nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 136 680 Kč k rukám právního zástupce žalobce (správně žalobkyně) JUDr. Václava Vlka do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrokem IV.). Podle odůvodnění se žalobkyně žalobou došlou soudu I. stupně dne 22.7.2010 domáhala proti žalované zaplacení částky 5 000 000 Kč jako náhrady nemateriální újmy a náhrady škody ve výši 18 028,50 Kč a škody ve formě ušlého zisku ve výši [REDACTED] Kč s příslušenstvím a také se domáhala uložení povinnosti žalované zveřejnit v [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] omluvu a zaslat žalobkyni omluvu ve znění v žalobě uvedené. Své nároky žalobkyně odvozovala z titulu nezákonného trestního stíhání, které proti ní bylo zahájeno dne 11.10.2006 usnesením o zahájení trestního stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu přijímání úplatku. Žalobkyně byla dne [REDACTED] zadržena na letišti po příjezdu z ciziny, bylo jí sděleno obvinění a byla vzata do vazby, stížnosti do zahájení trestního stíhání a vzetí do vazby byly zamítnuty. Omezení osobní svobody žalobkyně trvalo od [REDACTED] do [REDACTED]. Trestní stíhání bylo následně zastaveno usnesením státního zastupitelství ze dne 24.7.2008, které nabylo právní moci 19.8.2008, protože bylo zjištěno, že se skutek, pro který byla žalobkyně trestně stíhána, nestal. Pracovní náplní žalobkyně bylo dbát mimo jiné o [REDACTED] proto pro ní znamenalo trestní stíhání závažné poškození pro řádný výkon práce. Žalobkyni vznikla škoda v podobě ušlého zisku ve výši [REDACTED] Kč, jelikož ke dni sdělení obvinění a vzetí do vazby měla žalobkyně sjednanu pracovní činnost s agenturou [REDACTED] kde v programu [REDACTED] měla odpracovat 56 pracovních dní v hodnotě [REDACTED] EUR za den, přičemž v důsledku nezákonného výkonu veřejné moci nemohla odpracovat zbývajících 29 dnů. Ušlý zisk tak činil [REDACTED] EUR, při kursu CZK/EUR ke dni [REDACTED] to bylo [REDACTED] Kč. Žalobkyně měla dále sjednáno se stejnou agenturou provedení pracovní činnosti ve stejném programu [REDACTED] za 210 pracovních dnů po [REDACTED] EUR za den, v důsledku nezákonného výkonu veřejné moci byl se žalobkyní smluvní vztah ze strany agentury ukončen. Zde činil ušlý zisk [REDACTED] EUR, resp. [REDACTED] Kč. Žalobkyně dále požadovala zaplacení 18 028,50 Kč jako doplatek nákladů za právní zastoupení, když žalobkyně uplatnila u žalované nárok na zaplacení 158 406,50 Kč, žalovanou jí však bylo přiznáno jen 138 593 Kč. Žalovaná neuznala v žalobě uvedené úkony ve výši 15 150 Kč, po připočítání 19 % DPH dluží žalobkyni 18 025 Kč. Nemajetkovou újmu požaduje žalobkyně, protože v důsledku nezákonného trestního stíhání došlo k omezení osobní svobody žalobkyně a zásahu do její důstojnosti a intimní sféry. Došlo k dlouhodobému narušení jejích rodinných vztahů. Rodinný život i psychická pohoda byly stresem a obavami rozvráceny do podzimu 2009, postupná tenze odezněla v listopadu 2009, psychické onemocnění dcery žalobkyně se zlepšilo díky medikamentům také v tomto období, do současných dnů žalobkyně i její dcera cítí úzkostné stavy, narušení rodinného života trvá až dosud. V důsledku medializace případu docházelo dlouhou dobu k veřejným citacím a zmiňování žalobkyně jako osoby, která velmi pravděpodobně přijala úplatek k zajištění neoprávněného čerpání financování z veřejných zdrojů. Žalobkyně uplatnila nárok předběžně u žalované dne 12.9.2009 a opakovaně dne 12.3.2010, žalovaná však jejímu požadavku vyhověla jen do větší části nákladů řízení, nárok na zaplacení nemajetkové újmy a nárok na zveřejnění omluvy odmítla s tím, že jsou promlčené. Žalobkyně poukazuje na neústavnost ustanovení § 32 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. ve stanovení toliko šestiměsíční lhůty k uplatnění náhrady nemajetkové újmy ve vztahu k jiným nárokům, kde je stanovena tříletá promlčecí doba.

Žalovaná uplatněný nárok neuznala a navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že u ní žalobkyně dne 13.2.2009 uplatnila nárok na náhradu škody ve výši [REDACTED] Kč a dne

12.3.2010 nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 5 000 000 Kč a na omluvu. Žalobkyni byla poskytnuta na náklady obhajoby částka 138 953 Kč, zbytek nároku na náklady nepovažuje žalovaná za důvodný a konkrétně se vyjadřuje k jednotlivým úkonům, které neuznala. Pokud jde o ušlý zisk, dopis o ukončení smlouvy byl datován dnem, kdy byla žalobkyně propuštěna z vazby, do konce roku 2006 zbývalo ještě 45 dnů, prostor pro dokončení činnosti zde byl dán, žalobkyně ani netvrdila, že by se pokusila společnost [redacted] po propuštění z vazby kontaktovat. Pokud jde o účast žalobkyně na další části projektu, z dopisu společnosti [redacted] ze dne 1.12.2006 vyplývá, že žalobkyně by pozici klíčového znalce získala teprve za předpokladu, že by uspěla v konkurzu, kterého se účastnili tři odborníci, žalobkyně se však na konkurz dne 26.10.2006 nedostavila; další podmínkou pak bylo, že [redacted] získá předmětný projekt. Pokud jde o nárok na omluvu a zadostiučinění za nemajetkovou újmu, tento nárok byl u žalované uplatněn až 12.3.2010, ačkoliv trestní stíhání žalobkyně skončilo pravomocně dne 19.8.2008, jde tedy o nárok promlčený, žalobkyně vznáší námitku promlčení.

Soud I. stupně po provedeném dokazování žalobě částečně vyhověl. Vzal za prokázané, že dne 11.10.2006 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně pro trestný čin přijímání úplatků, dne [redacted] byla žalobkyně zadržena, dne [redacted] vzata do vazby, kde byla až do [redacted]. Trestní stíhání bylo zastaveno usnesením ze dne 24.7.2008, které nabylo právní moci dne 19.8.2008. Obě stížnosti žalobkyně (proti usnesení o zahájení trestního stíhání i proti usnesení o vzetí do vazby) byly zamítnuty. Trestní stíhání žalobkyně bylo zastaveno, neboť bylo nepochybné, že skutek, pro který se trestní stíhání vedlo, se nestal. Na základě smlouvy o poskytování technických odborných znalostí pro [redacted] měla žalobkyně sjednáno poskytování služeb pro společnost [redacted] na pozici projektového a programovacího experta. Žalobkyně měla pro tuto společnost odpracovat 56 dnů, ve smlouvě byla dohodnuta odměna ve výši [redacted] EUR za jeden pracovní den, žalobkyně odpracovala jen 27 dnů. Dopisem ze dne 16.11.2006 bylo jménem zmíněné společnosti žalobkyni sděleno, že v důsledku jejího vzetí do vazby a jejího trestního stíhání s ní bude spolupráce ukončena. Žalobkyně byla také zařazena do výběrového řízení na projekt [redacted] měla vykonat 210 dnů s honorářem [redacted] EUR za den, kvůli vazbě se nemohla účastnit pohovoru dne 23.10.2006 a v důsledku toho společnost následně na místo žalobkyně přijala jiného experta, [redacted]. Se žalobkyní na projektu spolupracoval PhDr. D. [redacted] Š. [redacted] který pro žalobkyni odpracoval na projektu celkem 14 dnů při dohodnuté sazbě [redacted] EUR za den, náklady žalobkyně na práci Dr. Š. [redacted] činily [redacted] EUR. V řízení bylo prokázáno, že obhájcem žalobkyně byl [redacted], žalobkyně mu za jeho obhajobu zaplatila více než 160 000 Kč. [redacted] se účastnil úkonu policie, která byla připravena konat domovní prohlídku v místě bydliště žalobkyně a dále na pracovišti žalobkyně a byl přítomen při vydání věci žalobkyni. Opakovaně ve dnech 23.10.2006, 16.11.2006 a 16.11.2007 nahlížel [redacted] do spisu, dne 16.10.2006 podal značně rozsáhlou stížnost do usnesení o zahájení trestního stíhání, nezúčastnil se výslechu svědka F. [redacted] a účastnil se pouze jednoho výslechu svědka B. [redacted].

Soud I. stupně s odkazem na ust. § 5, § 7, § 8, § 31a a ust. § 32 zák. č. 82/1998 Sb. z uvedených zjištění dovodil, že žaloba je důvodná jen částečně. V řízení bylo prokázáno, že je dána odpovědnost žalované za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za které je třeba považovat usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně, jestliže bylo následně trestní stíhání žalobkyně zastaveno, nadto žalobkyně podala proti usnesení stížnost, která byla následně zamítnuta. Co se týká požadavku žalobkyně na zaplacení nákladů obhajoby, zde je dána nepochybně příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vzniklou škodou, pokud jde o její výši, advokát [redacted] se neúčastnil výslechu svědka F. [redacted] dne

6.11.2006 a jeho účast u výslechu svědka B [redacted] byla účtována dvakrát, tedy za tyto úkony právní služby nenáleží náhrada nákladů obhajoby, rovněž tak za úkon právní služby spočívající v návrhu na doplnění dokazování ze dne 11.4.2007, který advokát [redacted] neucínil, jen se k němu připojil. Jinak žalobkyni náleží náklady za účast advokáta při vyšetřovacích úkonech dne 13.10.2006, i když k prohlídkám nedošlo, protože žalobkyně dobrovolně vydala věci důležité pro trestní stíhání. Za stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání přiznal soud I. stupně odměnu za celý úkon a přiznal i odměnu za nahlížení do spisu, které bylo nutné s ohledem na rozsah spisového materiálu a neustále se měnící důkazní situaci. Soud I. stupně tak přiznal na nákladech obhajoby za pět a polovinu úkonu právní služby a pětinašobek režijního paušálu včetně 19 % DPH částku 11 602,50 Kč, ve zbytku tento nárok zamítl. Žalobkyni podle soudu I. stupně vznikl i nárok na škodu ve formě ušlého zisku, který spočíval v odměně za práci, kterou by žalobkyně získala za práci poskytnutou pro agenturu [redacted] v projektu [redacted]. Pokud by nedošlo k trestnímu stíhání žalobkyně, žalobkyně by bez pochyb odpracovala na základě dohodnuté smlouvy zbývajících 29 dnů na projektu [redacted] je tudíž dána příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobkyně a škodě vzniklé žalobkyni ve formě ušlého zisku. Žalobkyni by náleželo [redacted] EUR, od této částky je zapotřebí odečíst odměnu, kterou by žalobkyně poskytla svědku Š [redacted] tedy [redacted] EUR. Žalobkyně by fakturovala vykonanou práci po jejím skončení, práce měly být skončeny k 31.12.2007, splatnost faktury je třicetidenní, takže soud I. stupně použil kurz k přepočtu EUR platný ke dni 1.2.2007, tj. 28,095 Kč za EURO. Došel tak k částce [redacted] Kč, od níž odečetl částku 5 000 Kč na případné administrativní náklady (telefony, poštovné apod.), žalovaná z tohoto titulu má zaplatit žalobkyni [redacted] Kč. Podle závěrů soudu I. stupně je ovšem dána i příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobkyně a ziskem, který žalobkyni ušel tím, že se nemohla podílet na projektu [redacted]. Soud vzal za prokázané z finanční smlouvy ze dne 1.10.2006 a emailové zprávy Ph [redacted] C [redacted] ze 7.2.2011, že žalobkyně byla navržena na klíčového experta v této druhé části projektu, ke spolupráci následně nedošlo, protože žalobkyně se nemohla zúčastnit pohovoru konaného dne 23.10.2006. Skutečnost, že se žalobkyni bylo počítáno, potvrdil i svědek Š [redacted]. Pokud se jedná o stanovení výše ušlého zisku, soud I. stupně vyšel ze zprávy Ph [redacted] Ch [redacted], ředitele projektu, že honorář žalobkyně měl činit [redacted] EUR za den, i když je zde jistý rozpor s finanční smlouvou, podle níž měl činit [redacted] EUR za den. Vzhledem k tomu, že ze strany žalované nebyla výše odměny „sporována“, uvažoval soud I. stupně částku ve výši [redacted] EUR za den. I takto stanovenou částku ve výši [redacted] EUR ([redacted] EUR za 210 dnů) snížil soud I. stupně o [redacted] EUR, protože bylo možné předpokládat, že svědek Š [redacted] by poskytl žalobkyni služby i v rámci této části projektu. Rozsah by byl minimálně stejný jako u části první, žalovaná větší rozsah „subdodávek“ nenamítala. Protože nebyl dohodnut způsob fakturace, je obtížné stanovit, k jakému datu žalobkyni škoda vznikla. K první fakturaci by došlo zřejmě po určité době, dejme tomu v polovině roku 2007, za rozhodný kurz k přepočtu EUR na koruny proto vzal soud I. stupně 1. červenec 2007 (28,715 CZK/EUR), takže dospěl k částce [redacted] Kč. Od ní ještě odečetl 25 000 Kč, o níž lze předpokládat, že by tuto částku žalobkyně vynaložila na drobné výdaje, protože sama žalobkyně odhadovala tyto náklady v řádu desetitisíců korun, aniž by žalovaná tvrdila větší rozsah těchto výdajů. Za druhou část projektu žalobkyni proto náleží [redacted] Kč. Celkem na ušlém zisku přiznal soud I. stupně žalobkyni částku [redacted] Kč, do částky 96 094 Kč žalobu zamítl. Soud I. stupně dále zamítl žalobu na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 5 000 000 Kč, protože tento nárok žalobkyně shledal nárokem k námitce žalované promlčeným. Nepochyboval o tom, že žalobkyni vznikla značná újma v souvislosti s jejím trestním stíháním, které bylo široce medializováno podstatnou částí sdělovacích prostředků s celostátní působností, nicméně nárok na peněžité plnění je nárokem promlčeným, protože trestní stíhání žalobkyně pravomocně skončilo dne 19.8.2008,

žalobkyně však jak nárok na peněžité plnění, tak nárok na omluvu uplatnila u žalované až žádostí doručenou žalované dne 12.3.2010, tedy více než rok poté, kdy uplynula šestiměsíční promlčecí doba podle ust. § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. Námitku žalobkyně, která tvrdila, že k promlčení nároku nedošlo, jelikož zásah do osobnostní sféry žalobkyně trvá i po skončení trestního stíhání, nelze považovat za správnou. Zásah do osobnostní sféry žalobkyně představovalo právě trestní stíhání, jehož skončením byl ukončen i tento zásah do osobnostní sféry žalobkyně. Při konstrukci vytvořené žalobkyní by v určité míře byly nároky z přiměřeného odškodnění nemajetkové újmy nepromlčitelné, což jistě nebylo záměrem zákonodárce. Dále se soud I. stupně nedomníval, že by úprava promlčení odškodnění za nemajetkovou újmu byla v rozporu s právními předpisy nejvyšší právní síly. Právní řád zná různé speciální úpravy běhu a trvání promlčecí doby, nelze říci, že by odlišné stanovení promlčecí doby ve vztahu k určitým nárokům vedlo k znevýhodnění oprávněných subjektů oproti subjektům jiným. Ostatně žalobkyně byla při uplatňování svých nároků právně zastoupena, měla tak být poučena svým zástupcem o běhu promlčecí doby. Jinak je tomu s požadavkem žalobkyně na písemnou omluvu a zveřejnění omluvy, které jsou také součástí práv žalobkyně na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zák. č. 82/1998 Sb. Z ust. § 100 odst. 2 občanského zákoníku výkladem a contrario vyplývá, že se nepromlčují osobnostní práva, právo na písemnou omluvu a zveřejnění omluvy nejsou právy majetkovými, proto se nepromlčují. A protože v souzené věci právě omluva a zveřejnění omluvy jsou velmi vhodnou formou kompenzace zásahu do osobnostní sféry žalobkyně jako veřejně známé osoby, soud I. stupně vyhověl žalobě v požadavku na písemnou omluvu a její zveřejnění v rozsahu žalobou požadovaném. Konečně soud I. stupně částečně zamítl i požadavek na placení úroku z prodlení z částky náhrady škody od 13.2.2009, když prodlení nastalo až dne 14.8.2009. O nákladech řízení rozhodl soud I. stupně podle ust. § 142 odst. 2 a odst. 3 občanského soudního řádu (dál jen o.s.ř.), vyčíslil je na částku 136 680 Kč.

Rozsudek ve výroku II. napadla odvoláním žalobkyně a navrhla, aby odvolací soud v tomto výroku rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Odvolatelka namítala, že soud I. stupně nesprávně posoudil otázku promlčení nároku na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích, jestliže došel k závěru, že jde o nárok promlčený. Nárok byl alespoň v obecné rovině uplatněn již výzvou předchozího právního zástupce ze dne 12.2.2009, upřesněn byl podáním ze dne 12.3.2010, které je jako doplnění žádosti výslovně označeno. Pokud jde o počátek běhu promlčecí doby, případ žalobkyně je natolik specifický, že nezakládá obavy z obecného prolomení chápání promlčecích lhůt. Žalobkyně byla stíhána jako osoba veřejně známá, proto byl případ ve sdělovacích prostředcích široce diskutován a převážně byl publikován předběžný závěr o vině žalobkyně. Důsledky těchto skutečností nemohlo samotné usnesení o zastavení trestního stíhání napravit, výsledek nebyl srovnatelně přitažlivý ani pro sdělovací prostředky. Žalobkyně se dosud setkává s dotazy, jak celá záležitost dopadla, jednak i s vyjádřením přesvědčení o její vině. Bez trestního stíhání by k medializaci nedošlo, primární příčinu nelze spatřovat v činnosti sdělovacích prostředků. Odvolatelka je přesvědčena, že jí svědčí i závěry vyjádřené Nejvyšším soudem České republiky v rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 1029/2008, podle kterého dozvěděl-li se poškozený o vzniku skutečné škody po zproštění obžaloby, resp. zastavení trestního stíhání, běží mu subjektivní promlčecí doba až od okamžiku, kdy se o vzniku škody skutečně dozvěděl. I v případě žalobkyně dlouhodobě přetrvávaly dehonestující účinky trestního stíhání. Dále se soud I. stupně nevypořádal náležitě s námitkou žalobkyně, že šestiměsíční lhůta k uplatnění nároku je bezdůvodně kratší ve srovnání s ostatními případy náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Žalobkyně k doložení toho, že způsobená nemajetková újma trvá až do současné doby,

předkládá záznam diskuse k článku publikovaném internetovým serverem [redacted] pod názvem [redacted]

Žalovaná napadla rozsudek odvoláním ve výrocích I., III. a IV. a navrhla, aby odvolací soud rozsudek ve výrocích III. a IV. změnil tak, že se žaloba zamítá, ve výroku I. aby rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Odvolatelka považovala rozsudek ve výroku týkajícím se ušlého zisku za nepřezkoumatelný s tím, že nemá oporu v provedeném dokazování. Zejména existuje rozpor mezi zjištěním o výši sjednané odměny žalobkyně za první část projektu, z provedených důkazů vyplývají dvě sumy, z odůvodnění rozsudku však není zřejmé, jakými úvahami se soud při stanovení konkrétní výše řídil, proč uvěřil tomu z nich, který je pro žalobkyni příznivější. K této skutečnosti nebylo vedeno žádné dokazování, P [redacted] Ch [redacted] není ředitelem projektu a nebylo zjištěno, jaký má vztah k žalobkyni. Přesto soud považoval za silnější důkaz emailové sdělení, než ujednání ve smlouvě. Žalovaná na přípravném jednání neučinila nespornou výši odměny. Pokud soud I. stupně dále uvažoval o výši nákladů, které by musela žalobkyně vynaložit na dosažení zisku, stanovil je soud volnou úvahou podle ust. § 136 o.s.ř. pro první etapu projektu na 5 000 Kč, pro druhou etapu na 25 000 Kč, aniž by odpovídajícím způsobem vysvětlil své úvahy. Volná úvaha není libovůlí soudu, musí vycházet z důkazů v řízení provedených, myšlenkový postup při ní použitý musí odpovídat obecným zásadám logiky a musí být pečlivě odůvodněn. V dané věci neměl soud I. stupně pro aplikaci volné úvahy dostatek podkladů. Jediným vodítkem mu byl ničím nepodložený odhad žalobkyně o nákladech v řádu desetitisíců, přesto pro první etapu projektu stanovil náklady částkou 5 000 Kč. Náklady přepočtené na den v rámci první etapy činí 172 Kč, v rámci druhé etapy ovšem 119 Kč, z rozsudku naprosto není zřejmé, proč by měly být náklady u II. etapy nižší než v případě etapy první. Soud neměl žádnou představu o nákladech experta pracujícího na [redacted] tyto podklady si měl opatřit zejména od žalobkyně, aby měl z čeho vycházet. Ve vztahu k určení doby splatnosti odměny soud prakticky rezignoval na pokus o odůvodnění své úvahy, v tomto směru ani nebylo vedeno žádné dokazování. Pokud byla spolupráce podle finanční smlouvy rozvržena na období od 1.1.2007 do 31.12.2008, je zcela nemožné, aby už k 1.7.2007 měla žalobkyně odpracováno 210 dnů. Soud se vůbec nevypořádal s námitkami žalované ohledně skutečnosti, zda bylo možné vzniklé škodě předejít, zda by mohlo něco změnit, kdyby žalobkyně po propuštění z vazby společnost [redacted] kontaktovala a sdělila jí, že je připravena pro ni pracovat, popřípadě práci dokončit. Dále žalovaná poukazuje na článek otištěný v [redacted] dne [redacted], z něhož vyplývá, že žalobkyně měla příjem, kterým nahradila příjem, se kterým počítala následující dva roky. Je tedy nutné zjišťovat výši ušlého zisku, který může představovat pouze rozdíl mezi tvrzeným ušlým ziskem ze smluv pro společnost [redacted] a příjmem žalobkyně z nově uzavřených smluv, jak ostatně žalovaná namítala v podání ze dne 27.4.2011. Pokud jde o náklady obhajoby, soud I. stupně se zcela odchýlil od běžné praxe, jestliže za stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání přiznal plnou hodnotu úkonu, nesprávně honoroval i nahlížení do spisu a pokud se týká účasti advokáta u domovní prohlídky a prohlídky nebytových prostor, soud tomuto nároku vyhověl jen na základě výpovědi svědka B [redacted] avšak k domovním prohlídkám nedošlo, protože žalobkyně vydala věci dobrovolně, v protokolu o vydání věci není obhájce uveden, takže by bylo třeba zjistit účast obhájce u úkonu osobou nezaangažovanou, například policistou, který byl úkonu přítomen. Žalovaná se dále domnívá, že šestiměsíční lhůta k uplatnění nároku na přiznání odškodnění za nemajetkovou újmu se vztahuje i k požadavku na písemnou omluvu a zveřejnění omluvy, zákon č. 82/1998 Sb. je vůči občanskému zákoníku zákonem speciálním, takže došlo i k promlčení tohoto nároku, pro aplikaci obecné úpravy promlčení zde není místo.

Žalobkyně v jednotlivostech vyvracela vývody odvolání žalované, které považovala za nepodložené. Upozornila, že soud I. stupně si vyžádal daňová příznání žalobkyně, i z nich je majetková újma vzniklá žalobkyni zřejmá.

Odvolací soud po zjištění, že obě odvolacími důvody podložená odvolání byla podána včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), za souhlasu žalobkyně a předpokládaného souhlasu žalované (§ 101 odst. 4 o.s.ř.) bez nařízení jednání (§ 214 odst. 3 o.s.ř.) přezkoumal rozsudek i průběh řízení (§ 212, § 212a o.s.ř.). Poté shledal opodstatněným odvolání žalované.

Odvolací soud se v první řadě ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, pokud tento soud zamítl žalobkyní uplatněný nárok na přiměřené zadostiučinění nemajetkové újmy v částce 5 000 000 Kč s příslušenstvím. Odvolací soud shodně se soudem I. stupně dospívá k závěru, že žalobkyně tento nárok řádně uplatnila až v podání ze dne 10.3.2010, její předchozí žádost konkrétní požadavek na zadostiučinění neobsahovala, na čemž nic nemůže změnit ani označení podání žalobkyně ze dne 10.3.2010 jako doplňujícího. Až v březnu 2010 byl tento nárok u žalované uplatněn, byť dne 19.8.2008 nabylo právní moci rozhodnutí ze dne 24.7.2008, kterým bylo trestní stíhání žalobkyně zastaveno. Podle ust. § 32 odst. 3 věty první zák. č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Soud I. stupně správně dovodil, že žalobkyně se o vzniklé nemajetkové újmě dozvěděla dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zastavení jejího trestního stíhání, protože jiný výklad by postrádal smyslu. Podle odvolacího soudu nelze na poměry žalobkyně v souzené věci použít závěry jí v odvolání citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 1029/2008, protože toto rozhodnutí se vztahuje k běhu promlčecí doby ve vztahu ke škodě, nikoliv k nemajetkové újmě. Žalobkyní prosazovaný výklad by v důsledku vedl až k nepromlčitelnosti nároku na odškodnění za nemajetkovou újmu, čímž by pozbyla platná úprava smyslu. Dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zastavení trestního stíhání žalobkyně, skončil zásah do osobnostních poměrů žalobkyně, žalobkyně tak měla možnost po předchozím uplatnění u příslušného orgánu podat žalobu k soudu, nehledě již k tomu, že byla právně kvalifikovaně zastoupena. Odvolací soud nesdílí úvahu žalobkyně o rozporu platné úpravy s ústavními principy, jakkoliv jde o lhůtu šestiměsíční, tedy ve vztahu k nároku z náhrady škody podstatně kratší, jde o lhůtu adekvátní povaze uplatňovaného práva. Nemajetková újma vzniká bezprostředně zastavením trestního stíhání (pokud by nebylo zastaveno, nešlo by o nemajetkovou újmu podle zák. č. 82/1998 Sb.), už v tomto momentu musí být účastníku známa a není důvodu, proč by jí poškozený nemohl uplatnit ihned, aniž by vyčkával dalších následků. Šest měsíců k uplatnění tohoto práva se jeví jako doba postačující k uplatnění tohoto nároku, takže odvolací soud na základě předestřených úvah rozsudek soudu I. stupně, pokud jím byl zamítnut požadavek žalobkyně na přisouzení odškodnění za nemajetkovou újmu vy výši 5 000 000 Kč s příslušenstvím, podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil.

V neshodě s úvahami soudu I. stupně došel odvolací soud k závěru, že podle výše citovaného ustanovení § 32 odst. 2 věty první zák. č. 82/1998 Sb. je promlčený i nárok žalobkyně na poskytnutí písemné omluvy a na zveřejnění omluvy. Žalobkyně svůj nárok odvozuje z odpovědnosti žalované za nezákonné rozhodnutí podle zákona č. 82/1998 Sb., když způsob zadostiučinění vychází z jeho ust. § 31a odst. 2. Je-li tomu tak, je úprava promlčecí doby podle tohoto zákona úpravou speciální, ve vztahu vůči níž se obecná úprava podle občanského zákoníku neprosadí, jinými slovy i požadavek na omluvu a zveřejnění omluvy jako forma zadostiučinění podle zák. č. 82/1998 Sb. podléhá (a v souzené věci v důsledku námítky žalované podlehl) promlčení. Protože žalovaná vznesla námítku

promlčení i do tohoto nároku, odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výrocích III. a IV. podle ust. § 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. změnil tak, že i v tomto rozsahu se žaloba zamítá.

Pokud se poté týká nároků žalobkyně na odškodnění ušlého zisku a náhradu škody spočívající v nedostatečně odškodněných nákladech obhajoby, shledal odvolací soud v tomto rozsahu rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek konkrétních důvodů (§ 219a odst. 1 písm. b/ o.s.ř.). Jakkoliv je z rozsudku patrné, že se soud I. stupně pokusil náležitě s tímto nárokem žalobkyně vypořádat, nelze považovat způsob, jakým to soud I. stupně učinil za dostatečný, popřípadě správný. Žalobkyně tvrdí, že jí z důvodů trestního stíhání unikly dvě příležitosti k výdělku, s nímž počítala, konkrétně za první i za druhou etapu projektu, na kterém měla pracovat, zároveň tvrdí, že jí ušel zisk ve výši předpokládané odměny po odečtení jistých nákladů, které by v souvislosti s tím měly být v řádu tisícovek korun. Soud I. stupně se nevypořádal řádně s výší odměny, kterou měla žalobkyně pobírat za práce na projektu, protože nevyřešil, resp. srozumitelně nevyřešil rozpor ve výši odměny žalobkyně podle finanční smlouvy a podle emailového sdělení jinak blíže neidentifikovaného Ph. Ch. [redacted] a to rozpor zásadní ([redacted] EUR za den proti [redacted] EUR za den). Žalovaná sice při přípravném jednání nečinila rozpornou výši odměny v částce [redacted] EUR/den, nicméně tato okolnost nečiní závěr o výši odměny závěrem neměnným, protože i nesporné tvrzení coby nesprávné skutkové zjištění lze v odvolání zpochybnit bez porušení zásad koncentrace řízení. Ostatně soud I. stupně nevyložil přesvědčivě, zda je dána příčinná souvislost i mezi ušlým ziskem žalobkyně za práce na druhé etapě projektu (part II) a nezákonným rozhodnutím, jestliže předpokladem toho, aby se žalobkyně podílela i na druhé etapě projektu byla její účast na konkurzu s dalšími kandidáty. Nedostatečně se pak soud I. stupně vypořádal i s výší odečtů od předpokládaného ušlého zisku žalobkyně, kde se spokojil s výpovědí svědka D. [redacted] Š. [redacted] z níž poté bez bližšího vysvětlení vyvodil, že za první etapu i druhou etapu by žalobkyně svědkovi poskytla tu samou odměnu jako za etapu první. Také výši nákladů soud I. stupně pouze odhadl, aniž by měl pro postup podle ust. § 136 o.s.ř. dostatek podkladů, nehledě již k tomu, že i jeho úvahy o splatnosti pohledávky postrádají konkrétní oporu v provedeném dokazování. Podobně je tomu s náklady vynaloženými žalobkyní na obhajobu. Zde soud I. stupně bez odpovídajícího vysvětlení přiznal žalobkyni úkon právní služby za účast advokáta při domovních prohlídkách, které se nekonaly, a to jen na základě výpovědi advokáta, který jistě nechtěl svou (bývalou) klientku (a koneckonců ani způsob svého účtování) poškodit. Přiznal také v rozporu se stávající judikaturou právní úkon i za nahlížení do spisu mimo seznámení se s výsledky vyšetřování, za odvolání proti usnesení o zahájení trestního stíhání přiznal více, než žalobkyni náleželo. Ani v tomto rozsahu nebylo možné považovat úvahy soudu I. stupně za přesvědčivé, takže odvolací soud na základě předestřených úvah rozsudek soudu I. stupně ve zbývajícím rozsahu o věci samé (výrok I., zbylá část výroku II.) a ve výroku o nákladech řízení zrušil a věc dle ust. § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

V něm soud I. stupně, vázán dle ust. § 226 odst. 1 o.s.ř. právním názorem odvolacího soudu, znovu přezkoumá požadavek žalobkyně na náhradu škody ve formě ušlého zisku a na náklady obhajoby. Dokazování provede podle návrhů účastnic, jiné než jimi navržené důkazy provede tehdy, vznikne-li v průběhu právního posouzení skutkového základu nutnost aplikovat právní normu povahy kogentní. Důkazy budou zhodnoceny podle ust. § 132 o.s.ř., každý důkaz bude zhodnocen zvlášť a všechny v jejich vzájemné souvislosti, aby byl skutkový základ souzené věci podán způsobem vnitřně souladným a nerozporným. Zjištěné bude podrobena přesné právní kvalifikaci, která vyústí v konečné rozhodnutí, v němž bude znovu rozhodnuto o nákladech řízení (§ 224 odst. 3 o.s.ř.). Bude-li mít konečné rozhodnutí

povahu rozsudku, postará se soud I. stupně, aby jeho odůvodnění přesvědčilo o správnosti rozsudečných výroků (§ 157 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku, pokud jím byl rozsudek soudu I. stupně změněn, l z e podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky u soudu, který rozhodoval v prvním stupni. Pokud jím byl potvrzen, lze proti němu podat dovolání, dospěje-li dovolací soud k závěru, že rozsudek odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Pokud byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení, n e l z e v tomto rozsahu proti rozsudku podat dovolání.

V Praze dne 12. ledna 2012

JUDr. Květoslava Palonciová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Horáčková Irena